

**Hizb-ut Tahrir'in Emîrî Şeyh Âlim Atâ İbn-u Halîl Ebu Raştâ'nın,
Muharrem-il Haram 1430 – Ocak 2009 Tarihinde Sudan'da Düzenlenen Uluslararası Ekonomi
Konferansındaki Açılış Konuşması**

el-Hamdulillahi, ve's Salâtu ve's Selâmu alâ Rasulullâhi, ve alâ Âlihi ve Sahbihi ve'men Vellâhi ve ba'd;

Ey Kerîm Konuklar ve Katılımcılar!

Selâmun Aleykum ve Rahmetullâhi ve Berakâtuh;

Önce Amerika Birleşik Devletleri'nden alev alan, ardından da etrafa saçılan Kapitalizm'in parçaları ile küreselleşmenin kıvılcımları sonucunda ve sayesinde dünyanın diğer devletlerine sıçrayan küresel mâlî krize şahit oldunuz ve de olagelmektesiniz. Hatta küçük-büyük, uzak-yakın olmak üzere neredeyse bu krizin alevli kıvılcımından kurtulan hiçbir devlet kalmamıştır.

Yine krize yönelik devletlerarası çözümlere de şahit oldunuz ve de olagelmektesiniz. Bu çözümler, gerek tek bir devlet tarafından ortaya atılmış olsun, gerekse -Avrupa Birliği zirveleri, Washington'daki G-20 zirvesi, Lima zirvesi, Katar konferansı ve benzerleri gibi- zirveler, konferanslar ve birlikler çerçevesinde birçok devlet tarafından atılmış olsun hiç biri, bu krizi çözmeyi ve durdurmayı başaramamıştır. Bilakis yöntem olarak bunlar arasından en iyi olanı bile birkaç günlüğüne, dahası birkaç saatliğine yada anlığına krizin şiddetini hafifletebilmiştir. Ardından da bu kriz, tekrar ilk durumuna dönerek bir kez daha alev alacaktır.

Ey Kerîm Konuklar ve Katılımcılar!

Büyük devletlerdeki mevcut siyasi zümreyi ve bu devletlerin ekonomilerini inceleyen bir kimse, bu krizin çözümü bakımından onların iki gruba ayrıldığını görür:

Birinci Grup: Bu krize yol açan Kapitalizm'in bozuk esaslarını görmezlikten gelerek, çözümlerini sonuçlara yoğunlaştırmış ve esasların çözümünü hiç araştırmamıştır. İşte böylece krizin yansımalarına bakınca, mâlî kurumların likidite kaybettiğini görmüş, dolayısıyla da bu kurumlara likidite temîn etmek için milyarlar enjekte edelim demişlerdir. Ardından da mâlî piyasaların ve yatırımların resesyona ve daralamaya girdiğini görmüş, dolayısıyla da kredilere uygulanan faiz oranlarını düşürelim ki kredi kanalı canlasın, dolayısıyla da piyasalar hareketlensin demişlerdir. Ardından da hisse senetlerinin ve mâlî evrakların büyük bir değer kaybına uğradığını ve kırmızı çizgileri geçtiğini görmüş, dolayısıyla da devlet müdahale etsin, zorda kalan mal varlıklarını, pek çok hisse senedini ve mâlî evraklarını satın alsın demişlerdir.

Görüldüğü üzere bu grup, çözümlerini, krizin yansımaları üzerine yoğunlaştırmış, Kapitalizm'in bozuk ve ekonomik sorunları çözmede başarısız olan esaslarını görmezlikten gelmiş, onu olduğu gibi bırakmış, krize yol açan sebebin bu esaslar olduğunu unutmuş veya unutmazlıktan gelmiştir. Bunun içindir ki bu grubun krize yönelik çözümleri, geçici olarak dindirmeden ve uyuşturmadan öte geçmeyecektir. Nitekim de öyle olmuştur. Ardından da kriz, tekrar ilk durumuna dönecek, dahası bazı zamanlarda öncekinden daha şiddetli olacaktır.

Bu grubun durumu; aynen şu adamın haline benzer ki o, evinin duvarında yarılmış açık çatlakları görünce, harç getirir ve bu çatlakları kapatır. Böylece işi hallettiğini zanneder, sonrada ayak ayak üstüne atarak keyif çatmaya başlar! Birkaç saat yada dakikalar sonra çatlaklar yeniden açılmaya başlar. Zaten bu şaşılacak ve garip olan bir şey de değildir. Çünkü o, temellerin zayıflığından ve çökmesinden kaynaklanan çatlakların sebebini çözmemiştir.

Binäenaleyh bu grup, krizin sebebini çözmemiştir. Bilakis en fazla yaptığı tek şey krizi, bir nebze olsun dindirmek olmuştur...

İkinci Gruba Gelince; Kapitalizm'in bozuk ve ekonomik sorunu çözmede başarısız olan esaslarını görmezlikten gelmemiştir. Bilakis görüşünü, birincisi, önce başarısız olup ardından da çöken Sosyalist Komünizm, ikincisi ise, henüz çökmediği halde sallanan Kapitalizm olmak üzere bir üçüncüsü olmayan iki nizâma hasretmiştir. Dolayısıyla da bozukluğuna rağmen Kapitalizm'in Sosyalist Komünizm'den daha iyi olduğunu görmüştür. Bunun içindir ki ekonomik sorunu çözmede Kapitalizm'in başarısızlığını ve krizin çıkmasına sebep olmasını eleştirme yönünün tercih etmiştir... Bu gruba benzeyenler ise, şu soruyu sormayı tercih ederler: Alternatif nedir? Zira bunlar, onların alternatif Sosyalist Komünizm'dir şeklinde bir cevap vermeyeceklerinden emîn olmalarından dolayı alternatifin olmadığını düşünmekteler. Dolayısıyla bu grup ve ekonomistleri, bu şekilde düşündükleri sürece, şu iki nizâm dışında başka bir ekonomik nizâm görmeyeceklerdir. Bunlar ise, çökmüş ve yere yıkılmış olan Komünizm ile yere yıkılmak üzere can çekişen Kapitalizm'dir. Ancak başı, henüz yere düşmemiştir!

Doğrusu tarihin derinliklerine kök salmış ve diğer ekonomik nizamların ömrünü defalarca aşan şekilde yeryüzünde kalmış olan asaletli ekonomik bir nizâmı görmezden ya da görmezlikten gelen bu grubun durumu oldukça gariptir ve şaşırtıcıdır. Nitekim insanlar, onun gölgesinde mutlu, müreffeh, güvenli ve istikrarlı bir hayat yaşamışlardır. Keza on üç asrı aşkın bir süredir krizlerden uzak, güvenilir ekonomik bir hayat ile nimetlenmişlerdir. Nitekim bu süre zarfında Müslümanların Beyt-il Mâli'nden müstahak olduğu malı vermek üzere bir fakir bulmaya çalışıldığı halde hiçbir kimse bulunamamıştır. Oysa bu gün dünyanın en zengin devletlerinde bile fakirlerin sayısı, insanların mutsuzluğuna neden olmuş ve olagelen Komünizm'in veya Kapitalizm'in ekonomik krizleri yüzünden milyonlara dayanmıştır.

Asırlarca mutsuzluğun, sıkıntının ve sömürünün olmadığı insanlar için güvenilir ekonomik bir hayatı temin eden adil İslâmî İktisadî Nizâmı görmezden ya da görmezlikten gelen bu grubun durumu, oldukça garip ve şaşırtıcıdır.

Bu grup, fikrini Komünizm yada Kapitalizm olmak üzere iki ekonomik nizama hasreder şekilde kalmıştır. Bunun yanı sıra herhangi ekonomik bir araştırmada da durumu bu şekilde olup farklı değildir. Zira ekonomik maddelere ilişkin mülkiyetleri araştırdığında, bunu sadece şu iki noktaya hasretmiştir: Ya her şeyi devlet mülk edinmelidir ki böylece devlet mülkiyeti olur, yada her şeyi özel sektör mülk edinmelidir ki böylece özel mülkiyet olur. Bunların bir üçüncüsü yoktur! Yine sanayiye, ziraatı ve ticareti ya devlet mülk edinmelidir ki böylece Sosyalist Komünizm mülkiyeti olur, ya da şirketler ile fertler mülk edinmelidir ki böylece özel mülkiyet ve serbest piyasa olur. Dolayısıyla da devletin mâli piyasalara müdahale etme hakkı olmaz!

Şayet bu grup, ekonomik maddeleri ele alıp incelemiş olsaydı, kesinlikle bunların birbirinden farklı olduğunu görecekti. Zira maden, petrol ve doğalgaz gibi yeraltı kaynaklarının mülk edinilmesi, bir arazi parçasının veya bir evin mülk edinilmesi gibi değildir. Keza petro-kimya tesislerinin veya enerji tesislerinin veya kitle imha silahı fabrikalarının mülk edinilmesi, iplik ve dokuma fabrikalarının veya tatlı işletmelerinin mülk edinilmesi gibi değildir... Yine trenlerin ve metroların mülk edinilmesi, otomobillerin mülk edinilmesi gibi değildir.

Yine bu grup, İslâmî İktisat Nizâmı'na objektif bir şekilde bakmış olsaydı, kesinlikle mülkiyetleri tahdit ederken mülkiyet keyfiyeti bakımından ekonomik maddenin vakıasını göz önüne aldığını görecekti. Zira İslam, mülkiyeti şu üç kısma tahsis etmiştir:

Kamu Mülkiyeti: Geliri, masraflar çıkarıldıktan sonra ümmete dağıtılır. Bu ise ister madenler gibi katı olsun, isterse petrol, doğalgaz ve benzerleri gibi sıvı olsun madenlerin mülkiyetine ilişkindir. İşte tüm bunlar, ne devletin ne şahısların ne de özel şirketlerin mülk edinmesi caiz olmayan kamu mülkiyetidir. Bilakis bunlar, devletin tebaasına ait kamu mülkiyeti olup geliri, masraflar çıkarıldıktan sonra mal ve hizmet olarak onlara dağıtılır.

Devlet Mülkiyeti: Devlet, kamu mülkiyetinden olmayan ziraat, sanayi ve ticaret alanından yatırım yapması gibi kendi maslahatlarına harcama yapmak üzere gelirinde tasarrufla bulunur. Ya da İslâmî İktisat Nizâmı'nda açıklandığı üzere servetin tedavülü noktasında insanlar arasındaki dengenin yeniden oluşması için harcar.

Özel Mülkiyet: Diğerlerinden farklı olup aynı şekilde İslâmî İktisat Nizâmı'nda açıklandığı üzere kamu mülkiyeti ile devlet mülkiyetinden olmayan ziraatta, sanayide ve ticarete şirketlerin ve fertlerin mülk edindiği mallardır.

Şüphesiz İslâm, bu mülkiyetleri öylesine dakik ve titiz bir şekilde tahdit etmiştir ki onun bu dakikliği ve titizliği akıllara durgunluk vermektedir ve gözleri kamaştırmaktadır. İşte bu dakikliğe ve titizliğe dair sadece iki örnek vereceğim:

1. Ulaşım:

İslâm, tren gibi demir yolu üzerinde giden veya "tramvay" ve "metro" gibi elektrik kablolar yoluyla giden ulaşım araçları ile otomobil ve normal otobüs gibi asfalt veya benzeri zeminde giden ulaşım araçlarının arasını ayırmıştır...

Birinci kısma gelince; altındaki yolu işgal eden demir yolu ve hava boşluğundan bir kısmını işgal eden elektrik kabloları gibi kamu alanlarının, yani yolun bir kısmını daimi şekilde işgal eder. Çünkü yol, kamu mülkiyeti kapsamına giren kamu alanlarındandır. Dolayısıyla ne devletin, ne fertlerin, ne de şirketlerin onun bir kısmını işgal etmesi câizdir. Bilakis o, kamu mülkiyetidir ve bu şekilde kalır. Binâenaleyh tren, tramvay, metro ve benzeri ulaşım araçları, devletin idare ettiği kamu mülkiyetinden olması ve masraflar çıkarıldıktan sonra bunların geliri tebaanın fertlerine dağıtılması gerekir.

Normal otobüslere ve otomobillere gelince; sürekli olarak bir yer işgal etmeksizin yolda seyretmektedir. Bilakis onu, üzerinde yürüyerek başkaları da kullanmaktadır... Binaenaleyh normal otobüsleri ve otomobilleri, hem devlet, hem de fertler mülk edinebilir. Yani bu, gerek devlet, gerek şirketler, gerekse fertler için câizdir.

2. Elektrik:

Elektrik, fabrikaların çalışmasında enerji, yani motorların yakıtı olarak kullanıldığı gibi aydınlanma için de kullanılmaktadır.

Fabrikalarda yakıt olarak kullanılmasına gelince; buna, şu hadîs-i şerîfde geçen [ ] (en-Nâr) lafzı intibak eder:

"İnsanlar şu üçünde ortaklıklar: Su, mera ve ateş."

Zîra ateş ve ister odun, ister kömür, isterse elektrik yakılması sonucunda olsun, enerji ve yakıt olması hasebiyle onun medlulü kapsamına girenlerin tamamı, kamu mülkiyeti kapsamına girer; devletin, fertlerin ve şirketlerin, fabrikaları çalıştırmak için enerji olarak kullanılan elektrik kaynaklarını mülk edinmeleri câiz değildir. Bilakis bunlar, kamu mülkiyeti olup devletin idare etmesi ve gelirini de masraflar çıkarıldıktan sonra tebaasına dağıtması gerekir.

Elektriğin aydınlanma amacıyla kullanılmasına gelince; kamu mülkiyetine girmez. Zîra bu, ateş kelimesinin kapsamına girmez. Bu durumda devletin, fertlerin ve şirketlerin kendilerine ait bir evi veya bir büroyu aydınlatmak amacıyla jeneratörü mülk edinmeleri gibi aydınlanma amacıyla elektrik kaynağını da mülk edinmeleri câizdir. Bu da kablolarının kamu alanlarına girmemesi şartıyla mümkündür. Aksi takdirde bu itibarla kamu mülkiyetine dönüşür.

İşte İslâm'ın mülkiyetlere yönelik dakik ve titiz tahdidini açıklamak için bu iki örnekle yetineceğim.

İslâmî İktisadî Nizâmı, kitapların derinliklerinde kalan ütöpik bir teori olmayıp en uzun bir müddet tatbik edilerek, süreklilik bakımından tarihin tanık olduğu yegane iktisadî nizâm olmasına rağmen bu grup, onu görmezlikten gelmiş ve onu ele almamıştır.

Aynı şekilde bu grup, fikrini başarısız beşerî iki nizâma hasretmesinden ve gerçek iktisâdî nizâmı görmezlikten gelmesinden dolayı krizin çözümünde başarısız olmuştur. Onun bu hali, gözü olup da görmeyen kimsenin hali gibidir. Şayet gözünü açmış olsaydı, bir alternatifin olup olmadığını soracak, dahası alternatifini hemen karşısında bulacaktı.

Ey Kerîm Konuklar ve Katılımcılar,

İşte gördüğünüz gibi krizlerden uzak âdil ekonomik hayatın temînine ancak Hilâfet Devleti'nin İslâmî İktisat Nizâmı muktedirdir.

Şüphesiz o, âlemlerin Rabbî Allah'ın inzâl ettiği bir nizâmdır ki O, el-Hâlık'tır ve mahlûkatını neyin islâh edeceğini en iyi bilendir.

“Hiç yaratan bilmez mi? O, Latîf'tir, Habîr'dir.” [el-Mulk 14]

Evet, şüphesiz O, en iyi bilendir ve şânı en yüce olandır.

Bu konferansınızı muvaffak ve başarılı kılmasını ve onun sayesinde krizlerden uzak âdil ekonomik hayatın temînine ancak Hilâfet Devleti'nin İslâmî İktisat Nizâmı olduğunu görmenizi Allahu Subhânehu'dan temennî ederim.

Selâmun Aleykum ve Rahmetullâhi ve Berakâtuh

H. 07 Muharrem-il Haram 1430

M. 03.01.2009